

a nikoli jen k vykonání určitého díla. — Při řešení otázky pojistné povinnosti nerozhoduje jakost a mnohost výkonů, nýbrž toliko příslušnost do některé skupiny povolání, na niž se pojistná povinnost vztahuje. — Nález z 3. září 1919, č. 4185.

Sbírka n. spr. soudu a) 1920, I., str. 309.

Pensijní pojistné povinnosti podle zákona ze 16. prosince 1906, č. 1. ř. z. ex 1907, nepodléhal prodavač i když vykonával časem úkony převážně duševní, jež však časově ustupovaly do pozadí před jeho činností prodavačskou. — (Nález nejv. spr. soudu z 19. dubna 1920, č. 6874).

Stížnost Všeobecného pensijního ústavu pro zřizence ve Vídni do rozhodnutí býv. c. k. ministerstva sociální péče ve Vídni, podle něhož K. V. v Praze nebyl povinným pensijním pojištěním proto, že byl převážně činný jako prodavač, byla zamítnuta.

Prodavači nelze přiznati charakter úřednický, ani míti za to, že je zaměstnán převážně úkony duševními. Činnost jeho omezuje se hlavně na to, že obsluhuje zákazníky a prodává zboží za ceny předepsané majitelem závodu. Nerozhoduje, jestliže za prodané zboží vyhotovoval i účty, vyřizoval drobnou korespondenci, podával továrně zprávy o stavu závodu a žádal o doplnění skladu, zboží došlé z továrny přijímal podle zvláštních konsignací, ztržené peníze odváděl do banky, ročně obstarával inventuru za dohledu majitele závodu a dohlížel na sluhu a druhou prodavačku. Při všech těchto úkonech jde o pouhé zápisy a konstatování určitých skutečností, jež nevyžadují zvláštní myšlenkové činnosti a slouží pouze na podporu hlavní práce fyzické, prodeje zboží zákaznictvu. Za činnost převážně duševní lze považovati pouze onu činnost, při níž podstatná část práce vykonává se duchem, myšlením, které, aby došlo zevního výrazu, vyžaduje pouze zevnější, písemné neb ústní formy. Činnost toho rázu však u prodavače ustupuje vzhledem k jeho celkovému výkonu zcela do pozadí.

Pensijní povinnosti pojistné podle z. ze 16. prosince 1906, č. 1. ř. z. ex 1907, a cís. nařízení z 25. června 1914, č. 138 ř. z. podléhají t. zv. rýsovači ve strojárnách. — Na dobrozdání znalců úřad při řešení otázek právních vázán není. — (Nález nejv. spr. soudu z 15. června 1920, č. 5417).

Stížnost podnikatelova a pensijního spolku úředníků jeho závodu do rozhodnutí ministerstva soc. péče v Praze o tom, že rýsovači podléhají pensijní pojistné povinnosti, byla zamítnuta.

Práce rýsovačů, o jejichž pojištění šlo, záleží v tom, že z výkresu, jim dodaného přenášejí na výrobek (odlitek nebo výkovek) rozměry potřebné pro další spracování. Přenášení děje se důlkováním, t. j. vyřezáním jemných důlků a linií na výrobku. Rozměry udány bývají ve výkrese v číslicích. Jde tu tedy o činnost v podstatě kresličskou, tudíž činnost převážně duševní ve smyslu zákona. Nerozhoduje, že kreslení (rýsování) se neděje tužkou, nýbrž dlátkem (důlkíkem). Rozhodné je, že nejde tu o pouhé rozmnožování cestou mechanickou nebo chemickou, jako je při snímkování, šablonování a patronování, nýbrž o přenášení výkresu měření a počítáním. Rovněž nerozhoduje, že přenášení výkresů na obráběný předmět podobným způsobem jako rýsovači provádějí zhusta také zaměstnanci nesporně nepodrobení povinnému pojištění, na př. dělníci truhlářští, klempířští a pod. Je tu uvážiti, že podle § 1., č. 3. pens. zákona jen výkony převážně duševní zakládají pojistnou povinnost toho

kterého zaměstnance. Jde-li o úkony, při nichž práce duševní a práce fyzická jsou sloučeny v jedné osobě, rozhoduje, která z nich má převahu. Jestliže postupující dělbou práce oba druhy činnosti byly od sebe odděleny a rozděleny mezi dva nebo i více samostatných zaměstnanců, sluší zaměstnání každého z nich posuzovati o sobě s hlediska § 1 pens. zákona.

Pokud pak obsahem rozhodnutí o pojistné povinnosti je zařazení toho kterého zaměstnání pod některé ustanovení zákona, jde o řešení otázky právní, jež přísluší toliko úřadu správnímu. Na nějaká dobrozdání znalců úřad při řešení otázek právních vázán není. Proto nelze ani v rozporu, který v daném případě se vyskytl mezi vyjádřeními znalce co do posuzování otázky, sluší-li výkony rýsovačů pokládati za převážně duševní ve smyslu pens. zákona, tedy v rozporu, týkajícím se výhradně otázky právní, spatřovati důvod, z něhož by pro úřad vyplývala povinnost, o této otázce vyžádati si ještě dobré zdání odborníků jiných.

Pensijní povinnosti podle zákona z 16. prosince 1906, č. 1. ř. z. z r. 1907 podléhají přehlížeči zboží i když konají funkci svou za vrchního dozoru jiného přehlížeče, a mistři tkalcovští, i když někdy sami ručně pracují při opravě stroje nebo zboží. (Nález nejv. spr. soudu z 19. června 1920, č. 5406.)

Bylo vyhověno stížnosti J. H. v S. do rozhodnutí ministerstva sociální péče v Praze, kterým byl zamítnut rekurs stěžovateluv do rozhodnutí místodržitelství v Praze z 27. pros. 1913, prohlašujícího, že J. H. nepodléhá pensijní povinnosti, poněvadž mu nepřislší charakter úřednický a činnost jeho nelze považovati za převážně duševní.

Činnost přehlížeče zboží, kterou de facto J. H. konal, je považovati za činnost převážně duševní. Úkolem přehlížeče zboží ve tkalcovně je, zkoumati; zda je zboží zhotoveno bezvadně, kusy vadné si poznaménati a oznámiti výsledek přehlídky příslušnému orgánu a upozorniti jej na shledané vady. Činnost ta, při níž smyslové poznatky musí býti hodnoceny pomocí určitých znalostí, je činnost převážně duševní. Na tom nemění ničeho, že J. H. zkoumal jenom zboží méně cenné, poněvadž přece i při něm je třeba učinit si úsudek o tom, je-li zboží vadné a v čem vada spočívá. Konečně nemění ničeho na povaze činnosti stěžovatelovy, ani to, že přehlížel zboží za vrchního dozoru jiného přehlížeče, poněvadž vrchní dozor ten nesprošťoval stěžovatele povinnosti prozkoumati každý kus, jemu odevzdaný a poznatky o kvalitě kusu, prohlídkou získané, zhodnotiti pomocí svých znalostí.

To, co bylo označeno jako pozdější činnost stěžovatelova, má všechny znaky činnosti mistra tkalcovského. Chodí-li kdo po sále, dává-li pozor, zda tkalci pracují na strojích bezvadně, má-li právo upozorniti je, aby pracovali svědomitěji, opravuje-li vady na stroji a pomáhá-li tkalci odstraniti vadu na zboží, není pochybnosti, že koná funkce mistra tkalcovského. Jestliže při opravě stroje nebo zboží někdy ručně pracuje, nemění to ničeho na povaze jeho zaměstnání, jež je považovati za převážně duševní. Dozor nad tím, zda stroje jdou správně, zda tkalci bezvadně pracují, odstraňování zjištěných vad na cizí práci, zjišťování, zda vada na zboží je následkem vadnosti stroje či nesprávného výkonu tkalcova, vyžaduje duševní činnosti, která při zaměstnání mistra je převážnou, poněvadž uvedené práce jsou podstatnou částí jeho zaměstnání. Nezáleží na tom, vykonává-li dozor nad určitým počtem stavů, nebo nad celým sálem, ani na tom, koná-li dozor výlučně sám, nebo koná-li jej s ním ještě jiný, třeba jemu nadřízený mistr.